

NÉPLEGYSÉG

SZERKESZTŐSÉG:
Brassó, Str. Argintarilor (Ötvös-utca) 16. — Távfeszlelő 17-53
Sepsiszentgyörgy, Lenin-ut 5. szám. — Távfeszlelő 17
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG.

POLITIKAI NAPILAP
Feladók szerkesztő: **KURKO GYARFAS**
Bejegyzve a brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară az 1457/1944 X. 7. szám alatt

KIADÓHIVATAL:
Brassó, Piața Gh. Enescu (Róssáts) 2. sz. — Távfeszlelő 22-50
Sepsiszentgyörgy, Lenin-ut 5. szám. — Távfeszlelő 17
ELŐFIZETÉSI-DÍJ ÉGY HONAPRA 500 LEL

Wallace amerikai kereskedelmi miniszter beszéde

Az Egyesült Államok nem akar háborúba sodródni az angol birodalom megmentéséért

Románia előadta nézeteit a békeszerződés katonai záradékaival kapcsolatban

(Newyork.) Wallace, az Egyesült Államok kereskedelmiügyi minisztere csütörtökön beszédet mondott, amelyben bírálattal illette az angol külpolitika hódító célkitűzéseit. Különösen azért nagy horderejű ez a beszéd, mivel Truman elnök kijelentette, hogy minden szavával egyetért és tartalma a legteljesebb összhangban van az Egyesült Államok külpolitikai irányvonalával.

Wallace mindenképp kijelentette, hogy

az Egyesült Államoknak a világban alapuló és jól megfontolt önálló politikát kell folytatnia az összes nemzetekkel, de főleg a Szovjetszövetséggel való őszinte és baráti együttműködés alapján.

— Az angolok — mondotta — rendkívül rokonszenvesek előttünk, de külpolitikánk kulcsfontját nem képezheti a brit birodalom érdekeinek fenntartása. Az Egyesült Államok nem sodorthatja magát háborúba a Szovjetszövetség ellen a brit birodalom megmentéséért. A középkeleti politikai viszályok nem érintik az Egyesült Államok érdekeit és így azoknak megoldásánál csak pártatlan barátként lehetünk jelenek.

— Örültség volna — mondotta Wallace — ha a kongresszus reakciós köröknek engednének, mert ezek egy újabb háborút lejtőjére szeretnék az Egyesült Államokat taszítani.

Mindenkinek tudnia kell, hogy az Egyesült Államoknak nincsenek kőolajérdekeltségei a közelkeleten és nem akarunk petroléumot szerezni erről a területről. Az amerikai katonának tehát nincs miért feláldoznia életét idegen kőolaj-érdekeltségek zsoldosaként.

A továbbiakban Wallace kijelentette, hogy az Egyesült Államok és az államok közötti kereskedelmi verseny hívei. Ezt azonban nem háború útján kívánják megvalósítani, hanem barátságos úton. Az Egyesült Államok ama köröknek, amelyek ennek ellenkezőjét vallják, be kellene szüntetniük aknamunkájukat ezen elv ellen.

Wallace ezután a következőket mondotta:

— A tegnapi nyílt ellenségek és a mai hamis barátok, kik háborút akarnak, a népek és a civilizáció ellenségei. Ezek ellen harcolnunk kell, mert ők azt a pillanatot várják, amikor az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség között háborúra kerül a sor és a két ország kölcsönösen elpusztítaná egymást. Ezeknek az ellenségeknek tudniuk kell, hogy

mi békét és együttműködést akarunk és nem háborút.

Wallace ezután újfólag kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem hajlandó megmenteni a brit birodalmat és elfogadni egy új világháborút lehetőségét egyes nemzetek apró kőolajérdekeltségéért. Ezután a következőképpen folytatta:

Továbbra is hűségesen ki kell tartanunk az Egyesült Nemzetek Szervezete mellett. Az atombomba titkát erre a világszervezetre kell bízni,

amely egyedül hivatott annak megakadályozására, hogy az atomerő háborús célokra egyetlen nemzet se használhassa fel. Ugyanakkor a biztonsági tanácsnak ellenőrzési jogot

kellene gyakorolnia az Egyesült Államok és Nagybritannia összes támaszpontjai felett. Ezeknek az intézkedéseknek a révén olyan helyzetet kellene teremteni, hogy egyetlen állam se költse el jelenlegi hadügyi költségvetésének meg negyed részét sem katonai célokra.

Wallace beszéde világszerte nagy meglepetést keltett és különösen az Angliával rokonszenvező körökben kinos feltűnést váltott ki. Különösen nagyjelentőségű, hogy Truman elnök már előzetesen azonosította magát Wallace beszédével és így nehezen képzelhető el, hogy Wallace csak a maga egyéni nézetét fejtette volna ki.

Nehézségek a bolgár bizottság ülésén

A békeértekezlet bolgár politikai és területi bizottságának ülésén nehéz kérdések merültek fel. Azt tették vita tárgyává, hogy tárgyalásra engedjék-e a görög indítványt, mely a bolgár-görög határ módosítására vonatkozik.

A bizottság fehérorosz kiküldöttje azt javasolta, hogy ebben a kérdésben hallgassák meg a bolgár módosító javaslatot is.

Ekkor Ausztrália megbízottja közbelepett és kijelentette, hogy a volt ellenséges államok javaslatait csak akkor lehet tárgyalás elé bocsátani, ha a bizottságnak legalább egy tagja a meghallgatást indítványozza és támogatja a kérést. Az angol kiküldött erre

azt javasolta, hogy szavazzák le a bizottság tagjait arra vonatkozóan, hogy kívánják-e a bolgár kiküldött meghallgatását.

Az elnöklő fehérorosz kiküldött kijelentette, hogy a kérdésben előbb tárgyalni kell a főtábornal és a kérdés elnapolását jelentette.

Ezután felállt és a csehszlovák, valamint a jugoszláv kiküldöttekkel együtt kivonult a teremből.

Ezután az elnöki tisztet Újzealand megbízottja, mint alelnök vette át, aki kifogásolta a fehérorosz megbízott magatartását és indítványozta a tárgyalás folytatását.

Albánia is kifejtetheti nézeteit

A békeértekezlet katonai bizottságának ülésén Albániának azt a kérését tárgyalták, hogy előadhassa az olasz békeszerződéssel kapcsolatos álláspontját. Rövid tárgyalás után a bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy Albániának joga van a meghallgatást kérni és úgy döntött, hogy a hétfői tárgyalásra meghívja Albániát és felszólalását semmivel sem korlátozza.

A román katonai bizottság ülésén Dăncăeanu tábornok kifejtette Románia ellenvetéseit a békeszerződés tervezeténél katonai záradékai el len. A román küldöttség azzal érvelt, hogy Romániának 5000 emberrel többre van szüksége, mint a megszabott létszám és kérte, hogy iskolahajóként megtarthassa a Delfin tengeralattjárót.

Kik vonulnak be szeptember 15-én

A brassói hadkiegészítő parancsnokság közleménye

(Brassó.) A nagyvezérkarnak az 1946-os korosztályú ifjak bevonulására vonatkozó 506500—1946 számú utasítása értelmében azok az 1924. évben született ifjak, akik a brassói hadkiegészítő körzetéhez tartoznak, 1946. szeptember 15—20. között tartoznak bevonulni.

Ugyanígy a sorozási törvény 75. és 16. szakaszai értelmében azok is bevonulnak, akik nem nyertek tanulmányi vagy különleges képzettségi halasztást és akik a nagyvezérkarn rendelkezési szerint úgy minősülnek, mint akik nem tettek eleget katonai kötelezettségüknek.

Azok is kötelesek bevonulni, akiknek névlegesen beírták a kádárba, de azt elmulasztották, vagy egyéb ok miatt nem kapták kéhez. Ezek számára a jelen hirdetmény beírásának számít.

Akik a bevonulási kötelezettségüknek nem tesznek a fenti határidőig eleget, a katonai büntetőtörvény értelmében büntülhetnek.

A Székely Színház

Szinte ki sem lehet már számitani, annyira régen volt, hogy a magyar színházi művelődés bajnokai és képviselői rendszeresen meglátogatták ezt a hegyek közé húzódó komor várost. Szinte el sem tudjuk képzelni már azt az időt, amikor Erdély déli részén is felszendült a magyar szó „a világot jelentő deszkákon”. Szinte fel sem tudjuk már fogni, hogy mit jelent egy-egy forró színházi este, amikor Hamlet busong a színpadon, vagy a Hári János dallamát csendülnek meg, vagy bánom is én, a „Sárga lilium” című operett híssé bábgyá tréjdi hangzanak el — és mindez magyarul.

Mert eme régen elcsúszott korszak és a jelen pillanat közé négy nehéz esztendő mélyít sötét elválasztó árkot. Az egykor délerdélyi magvortokat hívom tanúul, hogy mit jelent számunkra Antonescu és csatlósainak uralma! Mondják meg ők, hogy milyenek voltak azok a borzongató évek, amikor az államgépezetben a csidól, magyart egyként üldöző fasizták, a gazdasági életben pedig a csidól, magyart egyként kiscorutó nemzeti-parasztpartii jelfasizták uralkodtak — de mindenütt egyetértéssel abban, hogy a magyarnak hangosan meg nyógni sem szabad! ...

Hol volt akkor a magyar szó, hol lehetett volna magyar színpadok? képeznél magyar színpadon?

Ezt a különbséget kell érekelnünk ma, amikor a kolozsvári Állami Magyar Színház, minapi röpke vendégjárata után a marosvásárhelyi Székely Színház telepedik meg Brassóban jóval hosszabb időre és felidézük miadnyájunkban a szabadság, a fejlődés, a haladás lehetőségeinek képzetét.

Ezt értsék meg most azok is, akik nem mentek át emek a négy esztendőnek nyomorúságos tapasztalatán. Értsék meg ezt román testvéreink Délerdélyben és magyar testvéreink Északkeletben. Persze, hogy nem könnyű értelemmel felfogni azt, ami számunkra keskeny, sőt néha véres elmeny. De meg kell kísérelniük, mert csak így jöhetnek rá, hogy mi az, amikor mi szabadságról, felszabadulásról és a kitárlkozó jobb és igazabb jövőről beszélünk! ...

Es lesz aztán az igaz érzés, a valószínű igaz lemorésé.

Bizonnyára sokan vannak ma, akik színpadon és előadáslelkben csalódtak. S minthogy a családias fát, azt hiszik, hogy államok alapjai rendültek meg. Pedig tévednek. Hála Istennek, tévednek. És az jelent majd a megnagyús és gyógyulás kezdetét, amikor ők is rájönnek a tévedésre.

Ehhez némi segélyt nyújthat nekünk az előbb említett gondolat. Hogy eljődd a Székely Színház Brassóba, jónak látszik. Hogy egy hónapig itt majd magyarul szót hangzik és törtéteket adnak először. Hogy minden bizonnyal, nehézség ellenére ismét közelebb jutunk ahhoz, amit egyenlőségünk és a vértől megfűszérek eszméi szavaknak nevelünk.

Brassói magyar testvérek! 15-én, vasárnap délután 3 órakor a Mester-utcai színházban a MNSZ évi rendes közgyűlést tart

HIREK

Az utolsó napon

minden magyar jól gondolja meg, hogy népe mellé áll, vagy a magyarság ellenségeinek táborához csatlakozik. Még csak egyetlen napja van, hogy felirathozzák a választási névjegyzékbe. Aki most sem vételi fel magát, az akarat-akaratlanul ellenségeink sorait erősíti. A Magyar Népi Szövetség minden magyart gondosan számoltat. Ellenséget, főbarátot egyaránt. Ne legyen egyetlen olyan magyar sem, akit rá lehetne mondani, hogy fajlójának a lennének azokban az időkben, lelti árulója. Mert minden egyes le nem adott szavazat árulás népnél ellen!

— A BRASSÓI MNSZ MEGYEI ÉS VÁROSI INTÉZŐBIZOTTSÁGA együttes választási gyűlést tart szeptember 19-én, csütörtökön délután 2 órakor a Mester-utcai székházban.

— Felhívást a sepsiszentgyörgyi Egyesült Szakszervezetek vezetősége felhívja a Sepsiszentgyörgyön állandó lakhellyel bíró írókat, képzőművészeket, újságírókat, zenészeket, zenészeket, színészeket, hogy folyó hó 17-én délután fél 4 órakor saját érdekében jelenjenek meg az Egyesült Szakszervezetek székházában (Kossuth Lajos-utca 3. szám alatt) a végleges szakszervezet alakuló gyűlésén.

— A Brassói Magyar Népi Dalárda vezetősége felkéri minden bizalmját, hogy kedden este fél 7 órakor jelenjen meg a szakszervezet helyiségében. A napirenden rendkívül fontos ügyek szerepelnek.

— A Magyar Népi Szövetség háromszéki tagozata 1946. szeptember 30-án, hétfőn délelőtt 9 órakor tartja rendes évi közgyűlését az Iparos-otthon helyiségében. Tárgysorozat alapszabály szerint.

— A brassói fodrászmunkások szakszervezete felkéri minden bizalmját, hogy kedden este fél 7 órakor jelenjen meg a szakszervezet helyiségében. A napirenden rendkívül fontos ügyek szerepelnek.

— A BRASSÓI ZSIDÓ DEMOKRATA SZÖVETSEG kispáros alosztálya ezúton hívja meg az összes brassói kispárosokat, hogy a hétfőn, 1946. szeptember 16-án délután fél 7 órakor tartandó alakuló gyűlésen minél nagyobb számban vegyenek részt. A gyűlést a Szabadságtér 26. szám alatti székházban tartják meg. A ZSDSZ ugyanakkor közli a heti munkarendet: Hétfőn, 16-án 19 órakor a megyei iroda ülése. Kedden, 17-én 18 órakor a kereskedő csoport gyűlése. Szerdán, 18-án 16 órakor a női csoport gyűlése. Szerdán, 18-án 18:30 órakor teljes taggyűlés.

— Elkészültek az elemi iskolai tankönyvek. A könyvkereskedők és tanfelügyelőségek a könyveket bármilyen mennyiségben beszerezhetik a Hivatalos Lak nyomdájában. Újítás az elemi oktatás terén az is, hogy palatába helyett ebben az évben az elsőosztályos tanulók külön erre a célra készült füzetet használnak.

— FEKETE LISTA. A brassói illetéktelen szabotázsbizottság, Cetana Ioan szentszentgyörgyi lakost 100 ezer lej és Popoviciu Gheorghe ugyancsak szentszentgyörgyi lakost 30 ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

— Meghalt Góth Sándor. Budapestről jelentik, hogy szeptember 10-én, szombaton reggel hosszas betegeskedés után meghalt Góth Sándor, a kiváló budapesti színész, a Vigaszínház volt tagja. Góth Sándor egyik legkiemelkedőbb alakja volt a magyar színjátszásnak.

— Magántisztviselők szakszervezetének közgyűlése Szentgyörgyön. Szeptember 10-én tartották meg a magántisztviselők közgyűlését a munkásszervezet helyiségében. Kovács János elnök rövid beszédében vázolta a szakszervezet feladatait.

Háromszékvármegye hatóságai gondoskodnak az iskolák zavartalan működéséről

A megyefőnökhelyettes nyilatkozik a Népi Egységnek

(Sepsiszentgyörgy.) A Magyar Népi Szövetség felhívására az elmúlt hetekben többnapos tanfolyamokon vettek részt Erdély magyar tanítói. A tanfolyamokat mindvégig vármegyében a megye székhelyén tartották. Így Sepsiszentgyörgyre is többszáz tanító seregült össze, hogy meghallgathassa azokat a neves előadókat, tudósokat, akik önzetlenül vállalták az előadások tartását. Hasznos volt ez a tanfolyam, lehetőség kínálkozott arra, hogy a tanítók között máris fel az utat, amelyet a felszabadulás óta megtettek.

A Sepsiszentgyörgyön megrendezett tanfolyam előadói között szerepelt Szabó László író és Gyárfás Albert dr. megyefőnökhelyettes is.

Munkatársunk most hivatalában kereste fel Háromszék népszerű megyefőnökhelyettesét és megkérdezte, hogy milyen intézkedéseket adott ki az elkövetkezendő tanítási zavartalan biztosítása érdekében.

Gyárfás Albert dr. így válaszolt:

— A jelenlegi demokratikus rendszer célkitűzéseinek egyik legfontosabb pontja

a népoktatás menetének zavartalan biztosítása.

Parancsoló szükséglet, hogy az összes illetékes tényezők, élén a közigazgatással, a népoktatásnak minden lehető támogatást megadjanak. Csak a köszönet és az elismerés hangján szólhatunk a Magyar Népi Szövetség kezdeményezéséről, amikor a romániai magyar nevelők, tanítók számára többnapos tanfolyam keretében mutatta meg a nevelés helyes útját. Nagyon helyénvaló és jó volt ez a találkozó, így közelebbről ismerjük meg a tanítók bajait.

— E követelmény szellemében megmért területen átlagos hatóságaim számára az alábbiakat rendeltem el:

A községek és a városok költségvetésében az elemi iskolák fenntartására előirányzott összegek az illetékes iskolai szerveknek olyan időben fizetendők ki, hogy a szükséges javítási és tisztogatási munkálatok kellőképpen elvégeztethetők legyenek s a beszerzések az iskolák zavartalan működését biztosító módon legyenek eszközölhetők.

— Az esetben ha a rendkívül körülmények következtében a fizetések a költségvetés keretén belül bevételekkel nem lennének eszközölhetők, kivételként az iskola fenntartására szükséges összegek a község rendelkezésére álló más alapokból előlegezhetők. A tanítók, jegyzők továbbra is kötelesek gondoskodni, hogy a költségvetésben előirányzott összegek olyan mértékben folyanak be, hogy az iskola édesen megszerezzenek.

— Elrendeltem, hogy az iskolai hatóságok és az igazgatók lakosok felől szükséges fennnyitásokat a tanítók megkezdése előtt lezárjandóan az adandók. Amennyiben a községek helyzete megengedi a vagyonnal nem rendelkező és kizárólag csak tanítói fizetésükből élő tanítók és tanítónők tűzfával segélyezhetők.

— Utasítottam a községi birókat és jegyzőket, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy közzük és az elemi iskolák igazgatói és tanítói közötti magán- és személyes egyetértés és együttműködés fejlődjen, — fejezte be nyilatkozatát Gyárfás dr.

Ötven millió államsegéllyel

Helyreállítják az udvarhelyi vashidat

(Székelyudvarhely, a N. E. tudósítójától.) Közel két éve járhatatlan a kivonuló német csapatok által felrobbantott székelyudvarhelyi vashid. Ideiglenesen a város fahidat épített a folyóra, de az oly gyengécske bizonyult, hogy a város útügyeseti hivatala felfüggesztette a hídval való járműforgalmat. Azóta a gépkocsik, szekrek mellékutakban kerülve tudnak a parajdi úttestre kijutni.

A város még az elmúlt évben tervet készített egy új vashid megépítéséről, mely vasból lett volna, de a Resicától kapott ajánlat oly magas összegű volt, hogy a város költségvetése még államsegéllyel se tudta volna megépíteni.

A napokban készült el egy új terv egy mindenben megfelelő, fapilléren nyugvó vashidról, melyet a következő év április haváig kell felállítani. A híd 30 esztendősi forgalom-bírással bír.

A tervet másolatát már fel is terjesztették az illetékes minisztériumba és már meg is érkezett a városhoz 50 millió lej államsegély a híd újjáépítési munkálatainak, valamint a fa kitermelési költségeinek a fedezésére. Az építési tervet Asztalos Kálmán városi főmérnök készítette.

A csiki szegénységben

Munkába kezd a menasági lenfeldolgozó üzem

(Csikmenaság.) Kis község a Kárpátok nyúlványai között. Határna hegyek ölelik körül. A hegyek pedig szegénységet szoktak jelenteni. Szegénységet és nyomorúságot. Feltárássá szinte közmondássá vált Csikban.

A szárazság csak még nagyobbá tette a nyomorúságot. Nagyon sokan gondolkodtak azok, akik lenfeldolgozó üzemt telepítették a községbe. Sajnálatos, hogy a szép terv, amely egész sereg munkásnak kenyeret, életet jelentett volna, a háborús helyzet miatt nem léphetett munkába. Örömmel értesülünk arról, hogy az üzem a szárhégyi lengvár jóindulatából nemcsak megindul.

Eppen itt van a legjobban szükség ilyen üzemekre, ahol a termés a legkevésbé is megtehetősen silány. Valamikor szép mennyiségben termelték zabot, most az simcsen.

Eppen csépelnek; zabot. Belépünk a tágas udvarra, szótlanul hallgatjuk a cséplőgérgéghangú zúgását.

— Bizony, silány és kevés — szólal meg a gazda, amint a zabszemetet teretében nézegeti. Más években két, harminc is cséplünk! Most: Feldolgozott elég, hogy a termés lemenjen.

Szemben a hegyoldalban szántanák. Messzegebből erősen parányinak tűnik fel ember és állat egyaránt. Jól esik nézni őket! Dolgoznak! Kevés volt a termés? Azért föld, mégis föld maradt! Idén keset adott? Majd jövőre kipótolja. Így szántottak terméketlen földjeiken ősei, így szántanak a késő unokák. Bizakodással a jövőben, hiteltelven, hogy az ekaszarvát új és új unokák izmos karjának adják át.

Holló Ernő

tisztviselők súlyos gazdasági helyzetét. Az Államok Munkaszövetsége brassói tartományi bizottsága részéről K. Márton tartózkodásának beszámolója az állami gazdasági helyzetéről. Szerinte szükség van a felkészítésre arra, hogy az ellátási szervek legyenek biztosítva a legfontosabb cikkekkel. Beszéde során kitért a választásokra és felhívta a tisztviselők figyelmét a demokratikus blokk támogatására. A közgyűlés elhatározta a tisztviselők szélesebb alapuló megszervezését és az ellátási szerveknek szükséges pénzügyi támogatását megteremtését a munkaadók részéről. Szeptember 18-án újabb közgyűlést hívnak össze.

Dr. Molnár D. Emil ügyvédi irodáját Sepsiszentgyörgyön, Ölt-utca 10. szám alatti helyre költöztet.

— Népvédelmi est Csíkszeredán.

A csíkszeredai Népvédelmi szeptember 18. és 19-én, szerdán és csütörtökön este 8 órai kezdettel nagyszabású műsoros estét rendez, amelyen a Népvédelmi Arva-Ötthonának tagjai szerepelnek. Az előadás iránt, amelynek jövedelmét elsősorban a hadifoglyok megsegítésére fordítják — mind a városban, mind a környéken hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

— Szolgálatos győngyszertárak Brassóban. Vasárnap: Tulai, Szabadságtér 1. és Jós. Kút-utca 7. — Hétfőn: Cselemtu Hosszú-utca 1. és Voith, Vasút-utca 53. — Kedden: Jekelius, Kapu-utca 17. és Scholtes, Katalin-utca 7.

Művészet és Művelődés

Európa

szellemi életének érdeklődése a közeli napokban Genf felé irányul, ahol Európa legjelentősebb tudósai és gondolkodói tartanak értekezletet az „Új Európáról”. Ezen a háború utáni első nagygyűlésen a különböző szellemi irányzatok képviselői beszámolnak majd az egyes irányzatok fejlődéséről. Genfi tudományos és irodalmi körök meghívására Genfben utazik Benda János, „Az irántudat árulása” szerzője, Ortega, a világűr spanyol író és bölseje, továbbá Bernanos és Jaspers.

A rendezőbizottság Magyarországról Lukács György, az európai hírű tudós hívta meg a találkozóra. Lukács a meghívást elfogadja s már el is utazott Svájcba. Lukács György „Krisztokrátiák és atomkrisztokrátiák” című tart előadást.

Kellai Jenő 75-ik születésnapján

ünnepelt a magyar fővárosban. A Magyar Népi Szövetség, a Magyar Munkásszövetség, a Magyar Ifjú Club, a Szinpad Szervezetek Egyesülete, a La Fontaine Irodalmi Társaság, nagyvonalú ünnepségeket rendez az író tiszteletére.

A SZÉKELY SZÍNHÁZ BRASSÓI MŰSORA:

Hétfőn (sept. 16.) este 9 órakor: „A mosoly országa”. Bemutató: Berlet 1. szám. Előadás sorozama 1.

Kedden (sept. 17.) este 9 órakor: „A mosoly országa”. Napi berlet 1. szám. Előadás sorozama 2.

MOZGÓK MŰSORA

BRASSÓ

Aro: Bo'fog napok. — Astra: Az új főújság (magyar). — Capitol: A gyermekek városa. — Corso: A szent tűz. — Lumina: Szep'ember végén (magyar). — Redut: Az ember komédiája. — Scala: Szeptember végén (magyar).

SEPSISZENTGYÖRGY

Egy szoknya, egy nadrág.

KEZDŐVÁSÁRHÉLY

Vasárnap (sept. 15.): Egy szoknya, egy nadrág (magyar film).

A londoni hajléktalanok...

Londontól Sepsiszentgyörgyig és Varsótól a kis szicíliai városokig ma Európa egyik legégetőbb, legnehezebben megoldható problémája a lakáskérdés. Általános háborúutáni feladat ez, minden világdúlás után jelentkezik, s hogyan maradhatna éppen most el a szárazas bombák, a „furor teutonicus” felperzsélti tölgye után. Normandiában „félmétere” városok vannak, ahol mindent letarolt a gránát és a bomba. Varsóban és Budapesten rommegyék és a brít forrása minden harmadik háza közül legalább egy lakhatatlan vagy komoly tartozásra szorult.

De még azokban a városokban is, melyeket elérte a háború romboló dühe, vagy a „lakier” nem változott lényegesen, lakáshiány van, mert mindenütt felduzzadt a lakosság száma. Réseben azért, mert sok falusi embert a szolgálati érdek városba szállított és itt meglepett, részben pedig, mert az építkezés útjára a háborús évek alatt messze alatta maradt a bevándorlási és természetes népszaporulatnak.

Akármi módon keserves tehát a nagy házbérjévedelemhez szokott, vagy többszörös kényelemben elterpeszkedő főberlők számára, kénytelenek betelepedni abba, hogy le kell mondani bizonyos kiváltságokról még a háborús évek befejezése után is. Hiába méltatlankodnak és hivatkoznak az általános jogelvre, „megsérülésre” — van egy természetes választóvonal, aminek felsőbbjét senki sem vitathatja el: nem tanyázhathat emberek egészségtelenül zsúfolt nyomortanyákban vagy éppen a szabad ég alatt, ha a tetők alatt a törvény erejű támogatott méltányosság helyet tudna szorítani.

Semmi meglepő sincs tehát abban, ha London hajléktalanai, a „squatterek”, az államhatáron közönyös látón, a tétlen törvények megszegésével maguk érvényesítették természetes jogukat. Ezek a túlszállított tömeglakásokban vagy árnyas londoni parkok lombosított alatt megújuló hajléktalanok minden hatósági engedély nélkül beköltöztek az üres katonai táborokba, sőt — horribile dictu — elfoglaltak néhány előkelő negyedik üres palotát is, melyeknek tulajdonosai a katonai igénybevételről való felszabadítás után már javában tataroztatják és festetik, hogy borsos áron bérbeadják házaikat tömött erszényű üzletembereknek.

Az angol főváros lapjai ma első oldalán foglalkoznak a lakásfoglaló mozgalommal és tárgyilagosan megállapítják, hogy akár egyszeres katonai táborokról, akár a történelmi palotájú „Duchess of Bedford House”, a Park Road-i „Abbey Lodge” elfoglalásáról volt szó, a beköltözők példás rendben jártak el, mintegy kihangsúlyozva, hogy csak éppen a többi emberhez hasonlóan lakást akarnak és nem felforgatás a céljuk. Igaz, eltérő körülmények bizonyos tetteket, amikor nyomban övintézkedéseket foganatosítottak a katonai hatalommal való kilakoltatás esetleges rohamának visszaverésére. Feltehetőleg ugyanis, hogy a kilakoltatási végzés kiadása megtörtént, mert a hatóságok nem szívesen veszik, ha mulasztásaira ötlet ösztönösen kiboruló ténylek figyelmeztetik. Az elfoglalt épületek oltait a lakók eltorlaszolták, az ajtókat és ab-

Nagy lendülettel folyik Udvarhelymegyében a választások előkészítése

Lüktető szervezeti élet a nők bekapcsolására

(Székelyudvarhely, a N. E. tudósítójától.) Udvarhely megyében nagy lendülettel folyik az erdélyi magyarság szempontjából sorsdöntő jelentőségű választások előkészítése. Minden vasárnap szervezők látogatnak el a falvakba és felvilágosító előadásokat tartanak, tájékoztatva a lakosságot a politikai kérdésekről.

Legutóbb Imets János megyei elnök vezetésével Recsenyő, Homoródszentpál, Városfalva és Homoródszépér községeket látogatták meg. Az ez alkalommal rendezett gyűléseken részt vett Izsák Domokos, az udvarhelymegyei székhely földművelési képviselőjelöltje is, aki beszédében mindenütt rámutatott arra, hogy

Kurkó Gyárfás milyen jelentős munkát fejtett ki a nép érdekében megóvására

és milyen fontos eredményeket sikerült kiharcolnia. Nagy Miklós földműves és Dr. Kocsis János ügyvéd az időszaki politikai és gazdasági kérdéseket változtatta.

Valamennyi gyűlésen hatalmas számban jelent meg a falusi lakosság.

A MNSZ szervezőinek egy másik csoportja Sámuel Mihály elnök és Dobos Ferenc székelyudvarhelyi polgármester vezetésével Maréfalva községben tartott nagysikerű gyűlést.

A Magyar Népi Szövetség nőtárgyaló munkabizottságának a szervezési munkából. Az elmúlt héten a női csoportok a református kollegium tornacsarnokában tartottak nagygyűlést, amelyen hatalmas tömeg jelent meg. Sigmund József elnöki megnyitója után először Nagy Miklós mondott beszédet, majd Kovács Péterné tanítónő a temesvári országos nagygyűlésről számolt be. Izsák Domokos képviselőjelölt felszólalása után Benedek Boriska, Imets János, a MNSZ megyei elnöke és Szabó Margit, a női bizottság megyei felelőse beszéltek, majd a hozzászólások megvitatására került a sor.

Ugyancsak az elmúlt vasárnap nagygyűlést tartott a Romániai Demokrata Nők Szövetségének udvarhelyi szerve-

zete is. A gyűlést Szilágyi Ignác elnök nyitotta meg, majd a pártok és szervezetek képviselőinek üdvözlő szavai hangzottak el. Ötv. dr. Ferenc Balázs ismertette az átfogó női szervezeti célkitűzéseit. Koller Károlyné a választások fontosságáról beszélt és az anya- és csecsemővédelem kérdését ismertette.

Este a RDNSZ a mozgóképszínház helyiségében sikeres műsoros előadást rendezett. Lévai Lajos dr. tanár bevezetése után dr. Késmárky Ferencné műkedvelő énekelte, Tompa Lászlóné zongorázott. Bodrogi Manci a „Leszen béké már” című Babits-verseket adta elő, majd I. Petruca Ionita hegedűművész, a marosvásárhelyi zeneiskola tanára lépett a közönség elé. Szünet után dr. Antalffy Endre nagysikerű darabját a „Nő a válótól padján”-t adták elő. Erőssné Bálint Júlia, dr. Ferenc Balázs, Műlérné Lőrinczy Lónka, Weser Margit, Barabás Arpadné, Vincely Julianna, Kiss Margit, Gergely Ilona, Borsodi Klára, Hegyi Ágnes

A MNSZ közbenjárására

Orvoseljárás a volt magyar igazságügyi alkalmazottak besorolási panaszait

(Kolozsvár.) A magyar nemzeti- és igazságügyi tisztviselők körében sok panasz merült fel abban a tekintetben, hogy az igazságügyi minisztérium a tisztviselők besorolásakor, illetve a fizetési fokozatok megadásánál nem számítja be a magyar állam szolgálatában eltöltött időt. E panaszok következtében a Ma-

gyar Népi Szövetség vezetősége lépéseket tett az igazságügyi minisztériumban és kérte ennek a nyilvánvaló tévedésen alapuló rendelkezésnek a helyesbítését. Az igazságügyi minisztérium a Legfelsőbb Jogi Bizottság véleményezésének vetette elő a kérdést, amely kedvező javaslatot tett a felmerült sérelmek orvoslására iránt.

A panaszok gyakorlati orvoslása céljából a Magyar Népi Szövetség bukaresti jogügyi irodája felhívja az összes érdekelt igazságügyi tisztviselőket figyelmükre arra, hogy szolgálati úton, kérdés kíséretében küldjék be az igazságügyi minisztériumhoz a magyar állam szolgálatában 1940—

1944 között eltöltött igazságügyi szolgálati idejükről szóló hiteles érvényű bizonyítványokat, amelyeknek alapján az igazságügyi minisztérium a fizetési fokozatok megállapítását helyesbítheti. A kérdés beküldését levélileg jelentse a jogügyi irodának (Bucuresti, Calea Victoriei 128/a), megjelölve a felterjesztő bíróság által adott számot, valamint a felterjesztés időpontját, lehetőségét adván így arra, hogy a jogügyi iroda közvetlenül is eljárjon a besorolások mihamarabbi helyesbítése érdekében.

A brassói iparosok havi 30 millió lejellel és 200 pár cipővel segítik az aszálysújtotta vidékeket

(Brassó.) A brassói kisiparosok kötelezettséget vállaltak, hogy nyolc hónapban kérésükre, tehát az új termésig havonta minden alkalmazottja után 10.000 lejű fizet az aszálysújtotta vidékek megsegítésére. A hozzájárulás összege az önkéntes adományokon kívül havi 30 millióra rúg.

Bíró Antal, a szövetség elnöke bejelentette, hogy a szövetség elpreszi-

rozai 200 pár cipőt ajánlottak fel ajándékként erre a célra.

Itt írjuk meg, hogy a katonák egy havi, a tiszték és altisztok egy napi szoldjukat ajánlották fel az inszégbe jutott nép támogatására. A brassómezei Hőltövény község lakossága pedig az új termésig 400 gyermek tartását vállalta el.

lakokba örszemeket állítottak, élelmiszerkészletet halmaztak fel a várható ostromzár idejére. Arról is beszámolt a híradás, hogy az élelmiszer legnagyobb része a „rokonszenvezők” ajándéka.

De mindezen részleteknél érdekesebb tünet, ahogyan a londoni és általában a brit közvélemény a „squatterek” eljárását megítéli. Egyhangú megállapítás ugyanis, hogy a közvélemény — még ha el is ismeri, hogy „törvényszegés” történt és bizonyos nehézségeket támasztott a katonai táborok elfoglalása — a hajléktalanok pártján van és az eljárás jogosultsága mellett foglalt állást. Ez a felfogás annál is inkább figyelemreméltó, mivel a reakciós körök irányítása alatt álló sajtó igyekezett minél jobban kihangsúlyozni, hogy a hajléktalanok lakásfoglaló mozgalma a kommunizista szervezések megerősítését szolgálja, hogy főleg a polgári közvéleményben a hosszú évek során mesterségesen beidézett „rémkép” felidézése népszerűtlenné tudja tenni a hajléktalanok eljárását.

Es a hiszlet azonban kudarcot

vallott, mert úgy látszik ma már az angol közvélemény sem borzong olyan könnyen és egyáltalán nincs meggyőződve arról, hogy ha valamit a kommunizista kezdeményeznek az okvetlen elítélendő és helytelen. Összefoglalva tehát, őrzi is ez a közvélemény, hogy a kommunizista politikában ezáltal is csak az élére állottak a néptömegek tudatában elvárakodó sérelmek megszüntetésére irányuló mozgalomnak.

Angliában ma izgalommal várják a fejleményeket. Kétségtelen, hogy a kormányhatóságok mindent elkövetnek, hogy visszaszeressék a törvény tekintélyét. Hír szerint a bírósági közegek már utasítást kaptak, hogy járjanak el a törvényszegők ellen. A „squatterek” pedig készülnek az ostromra.

Ne vágjunk előre az eseményeknek. De állapítsuk meg, hogy a népi demokrácia jelei már Angliában is mutatkoznak és a szociális feszítőerő a kiváltságok védelmére szolgáló „szabadságjogokat” is lassan, de biztosan átértékeli.

KARÁCS ANDOR

Őszi
szövetkülönlegességeink
Békebeli minőségben
Békebeli választékban

SCOTCH

Brassó, Str. I. C. Brătianu 1
(Kórház ucca)

A marosvásárhelyi Székely Színház évadnyitó vendégszínháza Brassóban a Redut színház termében
Megnyitó előadás 1946. szeptember 16-án, hétfőn este fél 9 órakor

Színre kerül: „A mosoly országa” Lehár Ferenc 3 felvonásos nagyoperettje.

Jegylvétel a színház pénztáránál 1946. szeptember 16-tól 10-1 és 6-9 óra között

TESTNEVELÉS

MA A NB B) HARMADIK FORDULÓJA

(Brassó.) A Nemzeti Bajnokság B) osztályának harmadik fordulóját vasárnap rajolt. Az osztályozásban az első csoport élén a temesvári Electrica áll 4 ponttal, utána következnek: a bukaresti Venus és az aradi AMTE ugyancsak 4-4 ponttal. A második csoportban az élen a sepsiszentgyörgyi és bu-

husi Textila csapatok állnak 4-4 ponttal veretlenül. A harmadik csoportban ugyancsak két csapat áll az élen veretlenül, ezek: a marosvásárhelyi CFR és a megyesi Karos szintén 4-4 ponttal.

A vasárnapi, harmadik forduló eredményeit, mivel a csoportok élén a II. osztály legjobb csapatai állnak, az ország labdarúgó köré a legnagyobb érdeklődéssel várják.

ISKOLAI HIREK

— A KOLOZSVÁRI BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM ORVOSTUDOMÁNYI KARA az érdekeltek tudomására hozza, hogy az I. éves orvostan hallgatók részére a felvételi vizsgákat folyó évi október hó második felében, később meghirdetendő időben tartja Marosvásárhelyi. Diákjóléti ügyekben közli az orvostudományi kar, hogy bennlakásba való felvételi kérvények október 1-15. között postán küldendők be az Egyetemi Diákotthon Igazgató-ságához. A felvételi tanulmányi előmenetel és anyagi ráutalás alapján történik. Kérvényében a jelentkező nyújtson tehát pontos képet családi és anyagi helyzetéről, tüntesse fel továbbá eddigi orvostudományi tanulmányi eredményeit. Első évre jelentkezők érettségi vizsgájuk eredményét és lefélének időpontját közöljék. Kérvényük adatainak hitelességét személyes jelentkezésükkel okmányokkal tartoznak igazolni. Az októberi szigorlatokra érkezők személyes kérésük alapján szigorúan a vizsgák időtartamára a bennlakásban elhelyezést nyerhetnek.

Tudomására hozom az érdekelteket, hogy az általam feltalált

fotelágy,

mely egyetlen mozdulattal átalakítható, Bukaresztben a szabadalmi hivatalban 38.683 szám alatt be van jegyezve

SZTAKICS
Kárpitos
Sepsiszentgyörgy

ALKALMAZUNK:

Karosszéria-asztalost
Bádogost
Mekánikus-esztergályost
Éjjeli-őrt

VESZUNK:

Fordson Block-ot 1928-1930-as típust
Villanyheggesztőt 250-300 Amperig

BÉRBE VESZUNK:

Autokamiont

SOCIETATEA SUEDESA DE DRUMURI

BRAȘOV, Str. Regele Carol I. 37.

Férfiak és nők egyaránt használják a hatásos szulfamid készítményt

ANTIVEN

fertőtlenítő szer

A Dr. Mardroiu laboratórium készítménye

Az **ANTIVEN** megelőzi az összes nemibetegségeket (szifilisz, kankó)

Az **ANTIVEN** gyógyítja a vágásokat, a gennyes sebeket, horzsolásokat, lágy sánskért.

Az összes gyógyszerárakban és drogériákban kapható:

Főhírpóselet: „UNITAS” Drogeria Bukaresti, Str. Doamnei 313.

MA és a következő napokon kerül bemutatásra az **ASTRA MOZGÓBAN** Brassó

Jókai Mór

halhatatlan regénye filmen

Az új földesúr

Főszereplők: Csontos Gyula, Egyr Mária, Jávör Pál, Uray Tivadar, Rózsahegy Kálmán stb.

nyal és iskolai bizonyítvánnyal felszerelt kérések benyújtásának határideje szeptember 25. Bővebb felvilágosítást az az igazgatóság.

A fegyverszünet

kétéves évfordulója

(Brassó.) A Románia és az egyesült nemzetek között most két éve megkötött fegyverszüneti egyezmény évfordulójáról nagyszabású népgyűléssel emlékeztek meg országunkban.

Brassóban az Aro termében zajlott le a népgyűlés, amelyen méltatták a történelmi nap jelentőségét és hálájukat fejezték ki a Szovjetszövetségnek azért a nagylelkű szerződésért, amely lehetővé tette az országunk, hogy függetlenségét megtartsa és a szövetségesek oldalán harcolhasson a fasizmus ellen.

A Bukaresti Aro Mozgóban

a legnagyobb román film

Két világ és egy szerelem

Főszereplők: Polly Ági, Maximilian Puiu, Savu Lulu, Mironescu Piu, Giovanni Al. Lucian Ion, Mihailcea Dina.

APRÓHIRDETÉSEK

FOGLALKOZÁS

A MAGYAR Népi Szövetség brassói női tagozata a helybeli csecesmóóthón részére bizonyítvánnyal rendelkező gyakorlati bíró vedőnőt keres. Jelentkezni a Magyar Népi Szövetség Mesterutcai székházában minden délelőtt.

KEREKPÁRRAL rendelkező ifjút alkalmaz a MNSZ brassói szervezete, Brassó, Mester-utca (Vlad Tepes) 16. 6910-f

GÉPLAKATOST alkalmaznak, Samolá autogarázs, Brassó, Kút-utca 94 sz. 6998-f

35-45 ÉV körüli mindenest alkalmazunk, Cím: Bdu kapitány Brassó, Str. Mihai Viteazul 7. Tűzoltó-kaszárnya. 7004-f

TODOR nőiszabóság szakképzett szabókat és varrónőket alkalmaz, Brassó, Kapu-utca 52. 7018-f

SZOFTATOS dajka keresetlik, Brassó, Regele Mihai 6. II. emelet. 7022-f

KERESUNK dadát két hónapos gyermekhez, Blatt, Brassó, Kapu-utca 30. 7024-f

MINDENES nőt alkalmaznak, Brassó, Matei Basarab u. 50. 7027-f

KERESK fiatal szakácsnőt és egy szobaleányt Bucuresti részére, Sürgös jelentkezés Brassó, Strada Toma Ionescu 14. 7030-f

FIATAL lány elmenne gyermek mellé angol nyelvet tanulni, jobb családhoz, Cím a kiadóban. 7032-f

KIS szobáért, takarítást vagy házmesteri állást vállalkoz, Cím a kiadóban. 7039-f

NYOMDAI gépmestert, aki körforgógép kezelését érti, azonnali beépítésre keres a Jókai nyomda Sepsiszentgyörgyön. 7034

NÖTLEN mo-náreged automatikus és visszahúzó malmi gyakorlattal állást keres, Cím a kiadóban. 7020

ADÁS-VÉTEL

SÁRGA kőrisfahálószoba és egy nalsándor ebédő eladó, Telefon 39-36. Brassó. 6975-a

ELADÓ 3 drb. 9,50-es és 30 cm. széles vastraverz, Erdekődni: Sándor Árpád, Kézdivásárhely, Kanta 35. 7028-a

Rablógyilkosság áldozata a leti Halassy Olivér, többszörös olimpiai bajnok

(Budapest.) Szerdán éjjel Buda-pestben revolveres gépkocsirablók megtámadták Halassy Olivért, a híres úszó versenyzőt, többszörös olimpiai bajnokot, agyonlőtték, gépkocsiját pedig elrabolták.

SIPP

MOSSA ÉS KIMÉLI:
A GYAPJUT,
A SELYMET
ÉS A GYAPOTOT.

Szávanként 300 lej, alulkeresőknek és „Kütd rőla” rovatban 120 „Ingatlan” vagy „Kereskedelmi-pár” rovatban 300 lej, Legkisebb hirdetés 10 szb. leje vagy kiadó címzés pódlja 500 lej. Kereset hirdetések: hirdetési oldalon előadás nélkül 500 lej, szövegoldalon előírással 700 lej, névzetesiméterként, tvaszentes 900 lej, névzetesiméterként, Diak előre fizetendők.

CIPÉSZ „Elastic” kakángép eladó, Tal-rang 739. 7003-a

MAGYAR tannyelvű 3-ik gimnázista könyvek eladó, Brassó, Alex. cel Bun 5. A cementgyár környékén. 7026-a

JOMINÓSEGU rádiók mérsékelt árban fizetési kedvezménnyel kaphatók, Jureanu cégnei, Brassó, Str. Lungă 40. 7005-a

SÜRGÖSEN eladó jókarban lévő férfibőrcék, valódi gumikkal, Brassó, I. C. Brătianu 17. 7029-a

ELADÓ favágómotor 5 H. P. üzemi-képes jóállapotban, Brassó, Str. Rovine 9. 7040-a

ELADÓ sárga hajtókocsi jóállapotban, Brassó, Str. Rovine 9. 7041-a

KET antik diófaszekrény eladó, egy spárta szőnyeg 2x3 m, Brassó, Str. Ol-tonia 23. 7047-a

EGY favágógép eladó, Sepsiszentgyörgy Lenin-út 45/a. 7035

ELADÓ egy kőtégép 6-tos, hatvanas, Pálor Samu, Gidőfalva. Z-2f

GYÜMÖLCSFA cseméték őszi ültetés-re minden fajban kaphatók: Kőntes Ferenc faliskolájában, Sepsiszentgyörgyön. Z-22

KERESK azonnali megvételre egy drb. cséplőszekrényt „Umzath”, vagy ehhez hasonlót, üzemi-képes állapotban 12 collos dobba, Ajánlatokat Dr. Molnár D. Emil, Sft. Gheorghe Ot u. 10. Z-23

INGATLAN

ELADÓ ház nagy helyvel, Str. Alba 29. alatt. Bővebbet Brassó, Rovine-utca 9. 7033-i

SÜRGÖSEN eladó kertés, 2 ültet-hőységes, 6 szobás kőház, Cimes Bă-lintă (Zabola). Z-27

KÜLÖNFÉLE

LOHERECSEPLÉST vállalkoz purifiká-toral vidéken is, Széplak Károly, Uzon (Ozun), Ugyanott vadonattj „Lanz” burgonyafeszégtégő eladó. Z-17

VEGYES

ENGLISH and french official or parti-cular papers are standardly redacted or translated, Lessons of Comerica. Cor-respondence at unequalled prices Str. Reg. Maria 21. apt. V. 7049-v

Nyomtatva a Jókai-nyomda rt. körforgógépén, Sepsiszentgyörgyön.